Research articles

Oral Health Care Systemfor Children by the Parents in Hin-lek-fai Subdistrict, Ku-meung District, Buriram Province

Jantra Pantong
Master of Public Health,
Major Public Health,
Faculty of Public Health,
Mahasarakham University
Manakant Intrakamhaeng
Assistant Professor,
Faculty of Veterinary Science,
Mahasarakham University
Niruwan Turnbull
Assistant Professor,
Faculty of Public Health,
Mahasarakham University

Abstract

The purpose of this research was to study the oral health care system for children by the parents, this study applied the Appreciation-Influence-Control (AIC) model in configuring the participants of 97 samples, who were parents, village health volunteers, community leaders, and public health officers. The data were gathered both quantitative and qualitative methods regarding to the questionnaire as: Oral health knowledge, Oral health care satisfaction from the parents and Oral health survey for the children, further investigation with focus group discussion and observation for the intervention, these data were analyzed with Percentage, Mean, SD, and Paired Samples t-test as well as content analysis for qualitative data.

The results showed that the development process was consisted of 6 steps: 1) Study community context and analyze the problems. 2) Planning solve the problems. 3) Implementation of plan. 4) Oral health care for children three phases. 5) Assess the oral health. 6) Conclusion and evaluation of development process. In addition, the quantitative results were increased the knowledge of oral health care. Impressing, after the implement the model found that the performance and satisfaction towards with statistic were significantly different ($P<0.05$). The key success factors of the development required the participation from the partnership networks in the performance of the community, which enhanced local authorities the continuity of activities in the oral health care system of sustainably, called PPC-model. The development is results in a change for the better and appropriately with the community context.

Key words : oral health care system; oral health promotion; children; participation

บทความวิจัย (Research articles)

การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กเล็ก โดยผู้ปกครอง บ้านหินเหล็กไฟ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

จันทรา ปานทอง
นิสิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มนกานต์ อินทรกำแหง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ
คณะสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
นิรุวรรณ เทรินโบล์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ
คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กเล็ก โดยผู้ปกครอง โดยใช้กระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม (AIC) ในการกำหนดรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 97 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามด้านความรู้ การดูแลสุขภาพช่องปากและความพึงพอใจในการดำเนินงานของผู้ปกครอง แบบสำรวจสภาวะฟันน้ำนมผุ แบบสังเกต และแนวทางการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยการทดสอบ Pair sample t-test และข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการพัฒนาครั้งนี้ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์ปัญหา 2) การประชุมวางแผนแก้ไขปัญหา 3) การดำเนินการตามแผน 4) การดูแลสุขภาพช่องปากเด็กเล็ก 3 ระดับ 5) ตรวจสุขภาพช่องปากซ้ำเพื่อติดตามการรักษา 6) สรุปและประเมินผล นอกจากนั้นยังพบว่าผลลัพธ์เชิงปริมาณในกระบวนการนี้ส่งผลให้ความรู้ การดูแลสุขภาพช่องปากเด็กเล็ก ความพึงพอใจในการดำเนินงานของผู้ปกครองและสภาวะสุขภาพช่องปากเด็กเล็ก เพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนดำเนินการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการพัฒนาครั้งนี้ จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วม (participation) ในทุกขั้นตอน โดยใช้ภาคีเครือข่าย (partnership) ในชุมชนเป็นกลไกเชื่อมโยงการปฏิบัติงานกับคนในชุมชน เกิดการดำเนินงานด้านการดูแลสุขภาพช่องปากในชุมชนอย่างต่อเนื่อง (continuity) เรียกว่า PPC-Modelซึ่งเป็นรูปแบบการดำเนินการที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เกิดการพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนมากขึ้น

คำสำคัญ : ระบบการดูแลสุขภาพช่องปาก; การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก; เด็กเล็ก; การมีส่วนร่วม